

1.	Uvod u elektrotehniku	1
1.1.	Građa tvari i električni naboj	2
1.2.	Vodiči, poluvodiči i izolatori	5
1.2.1.	Vodiči	5
1.2.2.	Poluvodiči	5
1.2.3.	Izolatori	5
1.3.	Coulombov zakon	6
1.4.	Električna potencijalna energija i električni potencijal	8
1.4.1.	Električno polje i potencijalna energija	8
1.4.2.	Električni potencijal i napon	9
	Pitanja za provjeru znanja	12
	Zadatci	12
2.	Napon, struja i otpor	13
2.1.	Izvori napona	14
2.2.	Električna struja	15
2.2.1.	Električna struja u krutim tvarima	15
2.2.2.	Električna struja u plinovima i tekućinama	16
2.2.3.	Smjer struje	16
2.3.	Jakost električne struje	17
2.3.1.	Gustoća struje	17
2.4.	Djelovanje električne struje	18
2.4.1.	Toplinski učinak	18
2.4.2.	Kemijski učinak	19
2.4.3.	Magnetski učinak	19
2.4.4.	Svjetlosni učinak	19
2.4.5.	Fiziološki učinak	20
2.5.	Električni otpor vodiča	21
2.5.1.	Električna otpornost materijala	21
2.5.2.	Ovisnost električnog otpora o izmjerama vodiča	21
2.5.3.	Električna provodnost materijala	22
2.5.4.	Električna vodljivost	23

2.6. Utjecaj temperature na električni otpor	24
2.7. Električni otpornici	25
2.7.1. Značajke otpornika	25
2.7.2. Izvedbe nepromjenjivih otpornika	26
2.7.3. SIL mreža otpornika	26
2.7.4. Izvedbe promjenjivih otpornika	27
2.7.5. Otpornici s posebnim svojstvima	27
2.7.6. Označavanje otpornika	28
2.8. Izvori istosmjernog napona	30
2.8.1. Primarni kemijski izvori	30
2.8.2. Sekundarni kemijski izvori	32
2.8.3. Fotoelement	34
2.8.4. Termočlanak	34
Pitanja za provjeru znanja	35
Zadatci	36

3. Krugovi istosmjerne struje 37

3.1. Električni strujni krug	38
3.1.1. Komponente električnog strujnog kruga	38
3.1.2. Smjer struje u strujnom krugu	39
3.1.3. Složeni električni strujni krug	40
3.1.4. Kratki spoj i prazni hod	40
3.2. Ohmov zakon	41
3.2.1. Međusobna ovisnost napona, struje i otpora u strujnim krugovima – Ohmov zakon	41
3.2.2. Strujno-naponska karakteristika	43
3.3. Mjerenje napona, struje i otpora	44
3.3.1. Mjerenje struje i napona	44
3.3.2. Karakteristike ampermetra i način spajanja	45
3.3.3. Karakteristike voltmetra i način spajanja	45
3.3.4. Mjerenje otpora omometrom	45
3.3.5. Mjerenje otpora $U-I$ metodom	46
3.4. Električna energija, rad i snaga	46
3.4.1. Električna energija	46
3.4.2. Električni rad	47

3.4.3. Električna snaga	48
3.4.4. Djelotvornost	49
3.4.5. Toplinski učinak električne energije	50
3.4.6. Zaštita uređaja od preopterećenja	51
3.4.7. Gubitak napona i snage na vodovima	52
3.5. Paralelni spoj otpornika, I. Kirchhoffov zakon	55
3.5.1. Ukupni otpor paralelnog spoja	56
3.5.2. Dijeljenje struje u paralelnom spoju	57
3.5.3. Snaga paralelnog spoja otpornika	59
3.6. Serijski spoj otpornika, II. Kirchhoffov zakon	60
3.6.1. Ukupni otpor serijskog spoja	62
3.6.2. Dijeljenje napona u serijskom spoju	63
3.6.3. Snaga serijskog spoja otpornika	64
3.7. Mješoviti spoj otpornika	66
3.8. Mosni spoj	69
3.9. Promjenjivi otpornik	72
3.9.1. Regulacija struje promjenjivim otpornikom	72
3.9.2. Dijeljenje napona promjenjivim otpornikom	72
3.9.3. Opterećeno naponsko djelilo – potencimetarski spoj	74
3.10. Pretvorba spoja otpornika zvijezda – trokut	76
3.10.1. Pretvorba spoja u zvijezdu u spoj u trokut	76
3.10.2. Pretvorba spoja u trokut u spoj u zvijezdu	76
3.11. Nelinearne komponente u krugu istosmjerne struje	79
3.11.1. Serijski spoj linearne i nelinearne komponente	80
3.11.2. Paralelni spoj linearne i nelinearne komponente	80
Pitanja za provjeru znanja	81
Zadatci	83

4. Mreže istosmjerne struje 91

4.1. Izvori stalnog napona	92
4.1.1. Idealni naponski izvor	92
4.1.2. Realni naponski izvor	92
4.1.3. Prilagodba trošila na najveću snagu	94
4.2. Izvor stalne struje	97

4.3. Pretvorba naponskog izvora u strujni i obratno	98
4.3.1. Pretvorba naponskog izvora u strujni izvor	98
4.3.2. Pretvorba strujnog izvora u naponski izvor	99
4.4. Osnovni spojevi naponskih izvora	100
4.4.1. Serijski spoj naponskih izvora	100
4.4.2. Paralelni spoj naponskih izvora	103
4.4.3. Serijski spoj strujnih izvora	105
4.4.4. Paralelni spoj strujnih izvora	107
4.5. Potencijalni dijagram	108
4.6. Uvod u linearne mreže	110
4.7. Metoda izravne uporabe Kirchhoffovih zakona	111
4.8. Metoda struja petlji	113
4.9. Metoda superpozicije	115
4.10. Metoda potencijala čvorova	118
4.11. Millmanov teorem	121
4.12. Théveninov teorem	123
4.13. Nortonov teorem	126
4.14. Ekvivalentnost Théveninova i Nortonova toerema	129
Pitanja za provjeru znanja	131
Zadatci	132

5. Električno polje i kondenzatori 139

5.1. Električno polje	140
5.1.1. Jakost električnog polja	140
5.1.2. Označavanje smjera električnog polja	141
5.1.3. Električno polje i napon	142
5.2. Električna influencija i vektor električnog pomaka	143
5.3. Vodiči u električnom polju	145
5.3.1. Oklapanje	146
5.3.2. Gromobrani	146
5.4. Električno polje u dielektriku	147
5.5. Proboj dielektrika	148
5.6. Električni kapacitet	150
5.6.1. Kapacitet pločastog kondenzatora	151

5.7. Vrste kondenzatora	153
5.7.1. Značajke kondenzatora	154
5.7.2. Kondenzatori stalnog kapaciteta	154
5.7.3. Promjenjivi kondenzatori.	155
5.7.4. SMD kondenzatori.	155
5.8. RC spoj u istosmjernom strujnom krugu	156
5.8.1. Nabijanje kondenzatora.	156
5.8.2. Izbijanje kondenzatora	157
5.8.3. Energija kondenzatora	158
5.9. Spojevi kondenzatora	160
5.9.1. Serijski spoj kondenzatora.	160
5.9.2. Kapacitivno djelilo	161
5.9.3. Paralelni spoj kondenzatora	163
5.9.4. Mješoviti spoj kondenzatora.	164
Pitanja za provjeru znanja	166
Zadatci	166
Dodatak	169
<hr/>	
Pojmovnik	172
<hr/>	
Literatura	175
<hr/>	